

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Бердянський державний педагогічний університет
Освітня програма	35520 Управління закладом освіти
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Бердянський державний педагогічний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35520
Назва ОП	Управління закладом освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кузнєцова Неля Вікторівна, Колеснік Катерина Анатоліївна, Слюсаренко Олена Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	19.10.2020 р. – 21.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/OP-Upravlinnia-zakladom-osvity.-011-Osvitni-pedahohichni-nauky-.pdf http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/OP-Upravlinnia-zakladom-osvity.-011-Osvitni-pedahohichni-nauky-.pdf
Програма візиту експертної групи	http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/1Prohrama-dystantsiynoho-akredytatsiynoho-vizytu-proekt-4.docx

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група зазначає відповідність цілей ОПП «Управління закладом освіти» місії та стратегії БДПУ. Проектування, реалізація й удосконалення ОПП здійснюється відповідно до вимог нормативних документів із залученням здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, зміст в основному відповідає сучасним тенденціям розвитку освітньої галузі та тенденціям ринку праці щодо забезпечення підготовки конкурентоспроможних фахівців. ОПП в цілому відповідає критеріям, а виявлені слабкі сторони й недоліки не применшують її сильних сторін і можуть бути усунені. Обсяг ОПП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства України, освітні компоненти розкриваються від теоретичного навчання до практичної підготовки. Сайт БДПУ та інформаційне забезпечення освітнього процесу за ОПП мають актуальну інформацію і оновлюються. Правила прийому на навчання за ОПП, розміщені на сайті й не містять дискримінаційних положень. Форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та програмних результатів навчання. Вони відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, забезпечують поєднання навчання й досліджень та дотримання принципу академічної свободи. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є зрозумілими та чіткими. Кадрове забезпечення в основному відповідає встановленим вимогам. Експертна група констатує, що результати опитувань учасників освітнього процесу засвідчують високий рівень задоволення освітнім середовищем, матеріально-технічним забезпеченням навчання за ОПП, створенням умов для реалізації права на освіту особами з особливими потребами, заходами підтримки студентів у процесі навчання тощо. Внутрішнє забезпечення якості ОПП реалізується шляхом залучення здобувачів вищої освіти до її перегляду, врахуванням результатів опитувань з метою вдосконалення якості освіти тощо. ОПП «Управління закладом освіти» знаходиться у вільному доступі на сайті БДПУ.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

За умови відсутності стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки ОПП зорієнтована на забезпечення потреби в управлінських кадрах освітньої галузі шляхом підготовки компетентних і конкурентоспроможних, мотивованих до професійної діяльності майбутніх керівників закладів освіти Північного Приазов'я. Індивідуальна освітня траєкторія формується завдяки вільному вибору дисциплін здобувачем. Інформація є доступною, прозорою, механізм вибору дисциплін відпрацьований і дієвий. Доступною є інформація для здобувачів вищої освіти щодо ОПП, її цілей, програмних результатів навчання, структури й змісту дисциплін та форм контролю. Результати опитування свідчать про студентоцентрований підхід, задоволеність здобувачів вищої освіти рівнем викладання за ОПП, використанням освітньої платформи MOODLE, яка допомагає ефективно координувати освітні процеси та сприяє дистанційному навчанню. БДПУ має процедуру розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Здобувачі вищої освіти є не тільки рівноправними, а й досить активними учасниками освітнього процесу. Студентська рада бере участь у схваленні низки рішень, пов'язаних з освітнім процесом. Наявність чіткої нормативної бази та політики БДПУ щодо критеріїв і форм оцінювання здобувачів вищої освіти. Сприяння та допомога в перевірці кваліфікаційних робіт здобувачів на наявність плагіату за допомогою технічних засобів. Сильними сторонами БДПУ є низький рівень плинності кадрів. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими й дозволяють забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму для викладання на ОПП. Наявність стажування викладачів кафедри в інших ЗВО, зокрема закордонних. Система заходів, що передбачає матеріальні та моральні заохочення для стимулювання професійного вдосконалення НПП. Сильною стороною є створення належного освітнього середовища та постійне вдосконалення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу БДПУ. Проводяться опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволення освітнім середовищем, методами викладання тощо. До послуг здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників в БДПУ безоплатний доступ до мережі Інтернет (Wi-Fi). Заняття за ОПП проходять у добре оснащених технічними засобами аудиторіях, забезпечується доступ до освітнього процесу особам з особливими потребами. У приміщеннях БДПУ, в умовах карантинних обмежень, дотримуються санітарні вимоги, розміщені автоматичні дезінфектори рук, проводиться вимірювання температури, в гуртожитку обладнано медпункт. Залучення здобувачів вищої освіти до перегляду ОПП шляхом участі в опитуваннях, долучення до діяльності радничих органів БДПУ. Створення за участі випускників кафедри Комітету роботодавців. Системна робота БДПУ щодо формування культури якості. Сайт БДПУ та інформаційне забезпечення освітнього процесу за ОПП є інформативними.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОПП «Управління закладом освіти», подана на акредитаційну експертизу, значною мірою відповідає затвердженому стандарту вищої освіти магістерського рівня за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/073-menedzhment-magistr.pdf>) у частині опису інтегральної компетентності, переліку загальних і фахових компетентностей, а також програмних результатів навчання. Експертна група вважає, що ОПП потребує доопрацювання з урахуванням того, що ОПП подано саме за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, а не 073 Менеджмент. Необхідно переглянути профіль ОПП на відповідність спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Враховуючи міждисциплінарний характер ОПП, інтегральна, фахові компетентності та відповідні програмні результати навчання мають відповідати предметним

сферам обох спеціальностей з фокусом на освітні, педагогічні науки. Необхідно уточнити формулювання кваліфікації за ОПП, що, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», складається з інформації про здобутий особою ступінь вищої освіти та спеціальність, а саме зазначити: магістр з освітніх, педагогічних наук. Експертна група рекомендує вдосконалити процедуру внутрішнього аудиту змісту освітніх компонентів у контексті відповідності до навчального плану та їхнього своєчасного оновлення. Деякі робочі програми й силабуси навчальних дисциплін мають застарілу джерельну базу. Рекомендовано своєчасно переглядати та оновлювати інформацію за ОПП. Слід активізувати процес залучення здобувачів вищої освіти до участі в програмах міжнародної академічної мобільності. Експертна група рекомендує продовжувати популяризувати академічну доброчесність в БДПУ з метою формування культури якості. Не для всіх НПП професійна кваліфікація підтверджується наявністю науково-методичних робіт за напрямом освітніх компонентів, що викладаються. Рекомендуємо інтенсифікувати роботу в цьому напрямі та в напрямі залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до викладання за ОПП, що є важливою складовою підвищення якості підготовки за ОПП. Рекомендовано окрім загальноуніверситетських опитувань проводити опитування здобувачів вищої освіти у прив'язці до ОПП з метою виявлення й усунення недоліків, що стосуються конкретної ОПП. Варто розширити практику опитувань, залучивши в статусі респондентів роботодавців, додати аналітичні звіти до графічних результатів опитування. Структура сайту БДПУ є дещо нелогічною, що ускладнює пошук необхідної інформації. Рекомендовано розмістити профіль БДПУ (місію, візію, стратегію розвитку тощо) на головній сторінці, уніфікувати інформацію щодо спеціальності ОПП «Управління закладом освіти» на різних сторінках сайту, доповнити англomовну версію сайту.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертна група відзначає, що ОПП має цілі, що відповідають місії (<http://bdpu.org/public-information/mission-university/>) та стратегії БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2017/05/%D0%91%D0%94%D0%9F%D0%A3_%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf), зокрема, в частині підготовки конкурентоздатних фахівців з високим рівнем професійної компетентності. ОПП «Управління закладом освіти» відповідає стратегічній меті напряму «Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу» в частині організації освітнього процесу, що забезпечує надання якісної освітньої послуги та здобуття студентами якісної вищої освіти, сприяє формуванню професійної компетентності здобувачів вищої освіти. Відповідає завданням напряму щодо розроблення освітніх програм відповідно до НРК; розширенню переліку спеціальностей підготовки фахівців відповідно до потреб ринку праці; впровадженню стандартів якості освітньої діяльності; запровадженню й удосконаленню системи моніторингу якості вищої освіти. Особливостями ОПП є міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка для формування комплексного підходу до управління сучасним закладом освіти, що реалізується через формування умов динамічного, інтегративного та інтерактивного навчання за допомогою застосування системи практик та інших форм взаємодії з потенційними роботодавцями; залучення діючих керівників закладів освіти до підготовки фахівців (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/Osvitnia-prohrama-011_-2019.pdf). Під час фінальної зустрічі представник гуманітарно-економічного факультету Тамара Макаренко зазначила, що ОПП «Управління закладом освіти» користується найбільшим попитом серед вступників на магістерські програми.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позиції та потреб окремих груп стейкхолдерів. До складу розробників ОПП входить здобувач вищої освіти (Дмитро Кіосов), але не входять роботодавці (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/Osvitnia-prohrama-011_-2019.pdf). Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти Дмитро Кіосов та Ганна Федіна підтвердили інформацію, що міститься у звіті про самооцінювання БДПУ, щодо внесення в усній формі пропозицій про включення до переліку дисциплін «Теорія провідництва в освіті» та «Управлінська деонтологія». Присутні під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти зазначили, що пропонували включення вищезазначених дисциплін до ОПП як таких, що сприяють розвитку управлінських компетентностей, на які спрямована ОПП «Управління закладом освіти». У БДПУ запроваджено опитування

здобувачів вищої освіти та випускників ОПП. Започатковано анонімне опитування «Black Book». Під час інтерв'ю з науково-педагогічними працівниками підтверджено, що на кафедрі менеджменту та адміністрування проводиться міжкафедральний методологічний семінар, результати якого впроваджуються в зміст освітніх дисциплін за ОПП «Управління закладом освіти». Зі слів присутньої під час інтерв'ю Олени Авдєєвої, доцента кафедри, проекти ОПП розміщуються своєчасно на сайті аби всі бажаючі мали можливість з ним ознайомитися і надати пропозиції. Відповідно до протоколу засідання кафедри менеджменту та адміністрування (протокол № 2 від 28 серпня 2020 р.), розглядалося питання про моніторинг програмно-методичного забезпечення програми виробничої практики ОПП «Управління закладом освіти», на якому виступили професор Надія Венцева та доцент Катерина Леміш щодо узгодження загальних і фахових компетентностей здобувачів другого рівня вищої освіти відповідно до сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій. Під час зустрічі з роботодавцями, зі слів Юрія Білая, директора загальноосвітньої школи №7 м. Бердянська, було внесено пропозицію щодо посилення методологічної підготовки, розвитку комунікаційних компетентностей, медіаграмотності. Співпраця БДПУ та роботодавців здійснюється на підставі укладеної угоди про співпрацю відділу освіти Бердянської міської ради і кафедри менеджменту та адміністрування БДПУ з професійної підготовки та подальшого професійного супроводу керівних кадрів для закладів загальної середньої та позашкільної освіти м. Бердянськ (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/Uhoda-z-Lypskym.pdf>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці та регіонального контексту, а також власного досвіду та досвіду Уманського державного педагогічного університету ОПП «Управління закладом освіти», за спеціальністю 073 Менеджмент. ОПП має рецензії з Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/Retsenzii-na-OPP-Upravlinnia-zakladom-osvity.pdf>). Закордонний досвід при проектуванні освітньої програми не враховувався, не передбачено розвиток компетентностей з питань підготовки та реалізації стратегії розвитку закладу освіти, підготовки та запровадження міжнародних проектів, управління проектами у галузі освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки не затверджений. Програмні результати навчання в цілому відповідають вимогам компетентностей сьомого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій, але потребують доопрацювання. Усі програмні результати навчання мають бути співвіднесені з усіма категоріями НРК – знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія, а шляхи їх досягнення здобувачами вищої освіти визначені через різні види навчальної діяльності та відповідні методи викладання і навчання. Зокрема, особливу увагу необхідно приділити забезпеченню відповідності НРК програмних результатів навчання, які мають бути додані задля узгодження з предметною областю за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Згідно з Методичними рекомендаціями щодо розроблення стандартів вищої освіти, затвердженими наказом МОН України від 30.04.2020 р., інтегральну компетентність можна уточнити таким чином: здатність розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру з освітніх, педагогічних наук у процесі управління закладом освіти. Також, рекомендовано доопрацювати перелік фахових компетентностей за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, зокрема додавши такі: здатність до виявлення потенційних зв'язків освітньої теорії, політики та практики; здатність до ідентифікації цілей та особливостей освітніх систем; здатність до формування обґрунтованих рекомендацій з питань освітньої теорії і практики; здатність планувати та реалізовувати процес розроблення, перегляду та застосування освітньої програми й навчально-методичних матеріалів відповідно до конкретного освітнього контексту; здатність проектувати та реалізовувати навчання осіб з особливими освітніми потребами; здатність до аналізу та узагальнення тенденцій в галузі освіти/педагогіки та їх застосування в практичній діяльності; здатність до розроблення та реалізації управлінських рішень з управління закладом освіти на основі національної законодавчої бази в галузі освіти та міжнародних документів тощо. ОПП дозволяє досягати результатів навчання за спеціальністю 073 Менеджмент, але залишається невизначеним процес досягнення результатів навчання за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, особливо за категоріями уміння/навички та відповідальність і автономія.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Цілі ОПП в цілому відповідають місії та стратегії БДПУ. 2. ОПП «Управління закладом освіти» користується попитом серед вступників на магістерські програми. 3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання

визначаються з урахуванням позицій та потреб здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників БДПУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Слабке залучення роботодавців до перегляду ОПП. Рекомендовано посилити співпрацю з роботодавцями щодо перегляду ОПП та фіксувати документально надані ними пропозиції щодо удосконалення ОПП. 2. Керівники закладів освіти (менеджери освіти), практики не залучаються до проведення занять за ОПП. Рекомендовано залучати професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення занять з метою підвищення якості підготовки за ОПП. 3. Не враховано зарубіжний досвід під час проєктування ОПП. Не передбачено розвиток компетентностей з питань підготовки та реалізації стратегії розвитку закладу освіти, підготовки та запровадження міжнародних проєктів у галузі освіти. Рекомендовано передбачити зазначені компетентності при перегляді ОПП. 4. Рекомендовано приділити увагу забезпеченню відповідності НРК програмних результатів навчання, які мають бути додані задля узгодження з предметною областю за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Також рекомендовано доопрацювати перелік фахових компетентностей за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Експертна група встановила, що цілі освітньо-професійної програми «Управління закладом освіти» відповідають місії й стратегії БДПУ. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників. Під час зустрічей підтверджено інформацію щодо участі окремих груп стейкхолдерів у розробленні ОПП, конкретизовано надані ними пропозиції. Серед слабких сторін, недостатнє залучення роботодавців до перегляду ОПП та залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення занять. У межах ОПП не передбачено розвиток компетентностей з питань підготовки та реалізації стратегії розвитку закладу освіти, підготовки та запровадження міжнародних проєктів у галузі освіти. Експертною групою надано рекомендації щодо усунення недоліків за даним критерієм. Зокрема, рекомендовано приділити увагу забезпеченню відповідності НРК програмних результатів навчання, які мають бути додані задля узгодження з предметною областю за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Виявлені у межах критерію недоліки не є суттєвими і можуть бути усунені.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС, відповідно до ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Розподіл обов'язкових і вибіркового компонентів освітньої програми складає відповідно 73% та 27%. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів (навчальних дисциплін) становить від 3 до 6 кредитів. Обсяг вибіркового компонентів – 4 кредити.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОПП та навчального плану дозволяє зробити такі висновки: 1) структура освітньої програми чітка й відображає взаємозв'язок освітніх компонентів: від теоретичних до практичної підготовки. Разом з тим, оскільки перелік загальних і фахових компетентностей більше зорієнтований на сферу менеджменту, то відповідно сформований перелік освітніх компонентів. 2) Існує певна неузгодженість між визначеною компетентнісною орієнтацією ОПП, її основним фокусом, особливостями ОПП та змістом ОК ОПП, які здебільшого носять теоретичний характер, що відображено у робочих програмах (РП) навчальних дисциплін. 3) Структурно-логічна схема ОПП демонструє перехід від обов'язкових теоретичних освітніх компонентів у 1 семестрі до продовження їх вивчення й доповнення практичною підготовкою у 2 семестрі, до вивчення вибіркового компонентів і написання кваліфікаційної роботи у 3 семестрі. Зазначена у схемі в 1 семестрі виробнича практика відсутня в навчальному плані. У схемі не відображений ПП 05 Методологія наукових досліджень і вибіркові дисципліни. 4) В цілому

формування загальних компетентностей забезпечено обов'язковими ОК. Формування фахових компетентностей має недостатнє забезпечення освітніми компонентами. Зокрема, формування СК5, СК6, СК7 забезпечується лише однією навчальною дисципліною (не враховуючи практику). У матриці відсутня кваліфікаційна робота і, відповідно, не визначена її кореляція з програмними компетентностями. В цілому матриця 4 свідчить про більшу кореляцію ОК з формуванням загальних компетентностей, ніж фахових. 5) Всі програмні результати навчання забезпечуються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів. Проте викликає сумнів забезпечення формування ПРН 6 наступними ОК: ЗП 01, ЗП 04, ПП 01, ПП 02, ПП 04, ПП 08, ПП 09. У матриці 5 відсутня кваліфікаційна робота і відповідно не визначена її кореляція з програмними результатами навчання. 6) Аналіз робочих програм (РП) навчальних дисциплін <http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/elearning-kaf-pedagogies-higher-school/robochi-prohramy-2/> свідчить про їх орієнтованість на формування програмних компетентностей. Однак у більшості РП завдання для самостійної та індивідуальної роботи передбачають підготовку рефератів, доповідей, есе тощо (ЗПО4, ППО3, ППО9 та інші). У деяких РП (ЗП 02) вказано лише назви тем і не розкрито зміст завдань для самостійної роботи. Зміст програми у більшості РП представлено переліком тем, які збігаються з назвами змістових модулів, хоча модуль – поняття ширше. У деяких РП використовуються види контролю, не передбачені Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf, напр., рубіжний (модульний) контроль (ПП 09). Курсова робота, згідно навчального плану, є складовою ПП 03 Управління закладом освіти. У РП не зазначений відповідний розподіл годин, тематика курсових робіт, критерії оцінювання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

В особливостях програми зазначений її міждисциплінарний характер і багатопрофільність підготовки. Але ОПП акредитується за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Тобто освітня кваліфікація отримується саме в теорії і практиці освітніх, педагогічних наук. Проте інтегральна компетентність, перелік загальних і фахових компетентностей цієї ОПП повністю відповідають Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 073 Менеджмент. Таку ж відповідність бачимо у більшості зазначених ПРН. Перелік обов'язкових ОК ОПП свідчить про переважну їх спрямованість на сферу управління: «Історія освітнього менеджменту», «Управління закладом освіти», «Освітні управлінські технології», «Управлінська деонтологія» тощо. В цілому, ОПП спрямована на досягнення програмних результатів навчання, які відповідають вимогам 7 рівня Національної рамки кваліфікації.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Вимога Закону України «Про вищу освіту» щодо можливості вибірковості у БДПУ дотримана. Здобувачі цієї ОПП обирають 27 % кредитів ЄКТС. Індивідуальна освітня траєкторія ОПП визначається дисциплінами самостійного вибору відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf. У БДПУ існує чітка й зрозуміла процедура вибору навчальних дисциплін здобувачами, яка відображена у відомостях про самооцінювання і яку чітко підтвердили здобувачі вищої освіти під час інтерв'ю. На сайті БДПУ розміщено загальний перелік вибіркових дисциплін <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/Zahal-nyy-spysok-pereliku-dystsyplin-vil-noho-vyboru-studentiv-mahistr-3.pdf> і анотації до них: <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/ANOTATSIYI-DYSTSYPLIN-VIL-NOHO-VYBORU-mahistr-2.pdf>. Разом з тим у ОПП немає переліку 12 вибіркових дисциплін. Вибіркові дисципліни не відображені у структурно-логічній схемі, тому важко коментувати їх кореляцію з обов'язковими компонентами. Здобувачі підтвердили їх участь у виборі наступних дисциплін: інноваційні технології в освіті, синергетика в освіті, державне управління в освіті, управління реформами, континуум розвитку поліпарадигмального освітнього середовища, кар'єра та соціальний ліфт випускника. Оскільки на сайті БДПУ можна ознайомитися лише з анотаціями до цих дисциплін, складно встановити їх кореляцію з формуванням заявлених компетентностей і забезпечення формування ПРН. Таким чином, вибіркові дисципліни, як і обов'язкові, більше зорієнтовані на галузь управління, ніж освітні, педагогічні науки, тобто розширюють і поглиблюють компетентності з менеджменту. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками, керівником навчального відділу, заступниками декана була підтверджена інформація, надана у відомостях про самооцінювання щодо вільного вибору дисциплін. Інформація є прозорою й доступною, механізм вибору налагоджений, що дозволяє сформувати індивідуальний навчальний план з урахуванням побажань здобувачів. Це закріплюється рішенням студентської ради й забезпечується участю всіх студентів у процедурі вибору шляхом анкетування. Індивідуальні плани, за інформацією Василя Крижка, знаходяться у здобувачів, тому в експертній групі не було можливості ознайомитися з ними.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим освітнім компонентом ОПП, її обсяг 12 кредитів ЄКТС, що відображено в навчальному плані. Хоча в особливостях ОПП зазначено застосування системи практик для формування комплексного підходу до управління сучасним закладом освіти, програмою передбачена одна виробнича практика (П 01). Відсутня переддипломна (науково-дослідна) практика. У Відомостях про самооцінювання зазначається наскрізна програма практики, що є недоцільним, враховуючи наявність лише однієї практики. В ОПП 2020 р. передбачено вже дві практики, обсягом 9 і 3 кредити, але обидві виробничі. Програма практики розроблена на основі Положення про проведення практики студентів Бердянського державного педагогічного університету (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/praktyka_BDPU.pdf). Однак у Програмі практики є неузгодженість: між назвами програми (на с. 1 і с. 2), змістом і розділами та самим текстом. Відсутні розділи «Організація виробничої практики», «Завдання для виробничої практики». Тобто відсутній окремий розділ «Зміст практики», передбачений відповідним Положенням БДПУ. На засіданні кафедри менеджменту та адміністрування від 28 серпня 2020 р. (протокол № 2) розглядалося питання «Про моніторинг програмно-методичного забезпечення програми виробничої практики ОПП «Управління закладом освіти», на якому виступили професор Надія Венцева та доцент Катерина Леміш. Були внесені відповідні зміни до програми практики, а саме: узгоджено питання загальних та професійних компетентностей здобувачів другого рівня вищої освіти відповідно до сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій. Програма практики доповнена також завданнями з використанням дистанційних технологій навчання у зв'язку з карантинном. Зі слів Василя Крижка, укладено договори з різними закладами освіти району та області з огляду на можливість проходження практики за місцем проживання здобувачів. Аналіз програми виробничої практики дає підстави стверджувати, що в цілому зміст практики дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Експертна група під час дистанційної експертизи встановила, що освітні компоненти ОПП дозволяють забезпечити набуття soft skills, а саме: здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально й свідомо; здатність демонструвати навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень; вміння виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї; здатність організувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді; здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту; здатність спілкуватися з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті; здатність використовувати психологічні технології роботи з педагогічним колективом. Однак заявлена для акредитації спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки передбачає більший відсоток освітніх компонентів, спрямованих на формування комунікативних компетентностей. Належний рівень навичок вільного професійного спілкування, уміння аргументувати свою думку продемонстрували під час зустрічі Дмитро Кіусов, Ганна Федіна та інші здобувачі ОПП. Розвиток соціальних навичок також забезпечується участю не тільки в органах студентського самоврядування, а також в дорадчих органах університетського рівня. Так, Дмитро Кіусов, здобувач 2 року підготовки, є членом Методичної ради БДПУ <http://bdpu.org/metodychna-rada/composition-mr/>. Здобувачі ОПП беруть участь у організації і проведенні позааудиторних заходів: «Ніч у головному», «Твій простір можливостей» та інші.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОПП та навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін свідчить про реалістичне планування і реалізацію ОПП. Відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf. самостійна робота є формою організації освітнього процесу, за якої студент опановує дисципліну в час, вільний від навчальних занять, метою якої є засвоєння визначеного обсягу навчальної програми. Порушень пропорційності розподілу між аудиторним навантаженням та самостійною роботою у нормативних документах не виявлено. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, знаходиться в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу. Хоча, згідно з навчальним планом, є деяке перевищення загальної кількості годин: остання складає 2790 годин, з них – 600 годин аудиторне навантаження. Встановлено, що аудиторне навантаження здобувачів складає 16 годин на тиждень. Обсяг аудиторних годин обов'язкових компонентів освітньої програми складає 34–35 % від загального обсягу навчального часу; кількість аудиторних годин вибіркового компонентів освітньої програми нараховує 34–40 % від загального обсягу навчального часу. Під час зустрічі зі здобувачами вони зазначали можливість безперешкодного спілкування з цих питань з викладачами, завідувачем кафедри Василем Крижком, деканатом.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Позитивним є відповідність обсягу ОПП та окремих освітніх компонентів вимогам законодавства України. 2. Освітні компоненти чіткі та логічні, розкриваються від теоретичного навчання до практичної підготовки. 3. Індивідуальна освітня траєкторія формується завдяки індивідуальному вибору дисципліни здобувачем. Для ОК «Дисципліна вільного вибору» вибір здійснюється здобувачами із 12 запропонованих вибіркових дисциплін. Інформація є доступною і прозорою, а механізм налагодженим і відпрацьованим. Важливим чинником формування загального переліку вибіркових дисциплін є рішення студентської ради. На сайті БДПУ представлений каталог, який складається із 70 вибіркових дисциплін і анотацій до них. Це є позитивною практикою БДПУ в цілому. 4. Практична підготовка здобувачів дозволяє сформувати компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. 5. ОПП спрямована на формування соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання, а саме: лідерство, здатність брати відповідальність і працювати у критичних умовах, здатність логічно й системно мислити, комунікація.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Зміст ОПП значною мірою відповідає предметній сфері спеціальності 073 Менеджмент. Інтегральна компетентність, перелік загальних і фахових компетентностей цієї ОПП повністю відповідають Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 073 Менеджмент. Така ж відповідність простежується в більшості зазначених ПРН. 2. Потребує уточнення формулювання кваліфікації за ОПП, що, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», складається з інформації про здобутий особою ступінь вищої освіти та спеціальність, а саме зазначити: магістр з освітніх, педагогічних наук. У розділі ОПП «Працевлаштування» необхідно узгодити професії і посади з Класифікатором професій ДК 003:2010: https://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=433, зокрема, позицію «Начальник». 3. У структурно-логічній схемі відображено не всі освітні компоненти, є невідповідність навчальному плану, тому потребує доопрацювання. Зміст структурно-логічної схеми має відповідати переліку компонент ОПП. 4. Завдання для самостійної/індивідуальної роботи в робочих програмах навчальних дисциплін значною мірою зорієнтовані на підготовку текстових матеріалів. Рекомендовано збільшити кількість завдань, зорієнтованих на компетентнісний, комунікативний підходи до навчання, спрямованих на досягнення ПРН. 5. На сайті БДПУ відсутні робочі програми/силабуси вибіркових дисциплін. Наявність лише анотацій є недостатнім для їх аналізу і порівняння із змістом обов'язкових навчальних дисциплін. Рекомендовано додати на сайті активні посилання на силабуси вибіркових навчальних дисциплін, запропонованих здобувачам вищої освіти цієї ОПП. 6. У наданих гарантом ОПП додаткових матеріалах є Програма виробничої практики. Оскільки вона відсутня на сайті БДПУ, неможливо надати посилання. За структурою і змістом вона не повною мірою відповідає робочій програмі виробничої практики із зазначенням розподілу обсягу кредитів/годин для різних напрямів/завдань, хоча на другій сторінці програми в описі зазначено: «Робоча програма». Рекомендовано виокремити розділи «Організація проведення виробничої практики», «Завдання для виробничої практики», згідно заявленому в змісті, а також конкретизувати їх. Рекомендовано розмістити Програму виробничої практики за ОПП у вільному доступі на сайті БДПУ.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП «Управління закладом освіти» значною мірою відповідає затвердженому стандарту вищої освіти магістерського рівня за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/073-menedzhment-magistr.pdf>) у частині опису інтегральної компетентності, переліку загальних і фахових компетентностей, а також програмних результатів навчання. На думку експертної групи, це є суттєвим недоліком, який потребує доопрацювання ОПП з урахуванням того, що ОПП подано саме за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, а не 073 Менеджмент. Необхідно переглянути зміст і структуру ОПП на відповідність спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Ураховуючи міждисциплінарний характер ОПП, інтегральна, фахові компетентності та відповідні

програмні результати навчання мають відповідати предметним областям обох спеціальностей з фокусом на освітні, педагогічні науки. Вважаємо, що недолік може бути усунутий в однорічний строк.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП розміщені на сайті БДПУ за посиланням: <http://bdpu.org/entry-rules/>. За результатами їх аналізу експертна група дійшла висновку, що правила прийому на навчання за ОПП в основному є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Однак у додатку 1 до Правил прийому для здобуття вищої освіти у БДПУ в 2020 році ОПП «Управління закладом освіти» віднесена до спеціальності 073 Менеджмент, а в позиції 011 Освітні, педагогічні науки не вказана назва ОПП. Вартість навчання за двома вищевказаними спеціальностями зазначена різно <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/06/Dodatok-1.pdf>. У додатку 6 ОПП «Управління закладом освіти» віднесена до спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/07/Dodatok-6.pdf>. Терміни та порядок прийому заяв і документів, порядок конкурсного відбору та зарахування вступників на ОПП викладено чітко.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, ОПП «Управління закладом освіти» здійснюється на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутих за відповідною чи іншою спеціальністю, за умови успішного проходження вступних випробувань з урахуванням середнього балу документа про вищу освіту, на основі конкурсного відбору за результатами вступних випробувань у формі вступного комплексного іспиту за фахом підготовки та вступного іспиту з іноземної мови. Програма вступного комплексного іспиту за фахом підготовки оприлюднена на сайті БДПУ: <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/06/011-Osvitni-pedahohichni-nauku.pdf>. Аналіз програми засвідчує в цілому відповідність базових компетентностей, необхідних для навчання за цією освітньою програмою. Формулювання мети зазначеного іспиту потребує коригування. Розділ програми іспиту «Педагогіка» потребує доповнення питаннями на знання понятійно-категоріального апарату. Деякі формулювання у програмі іспиту потребують оновлення (види освіти, Закон України «Про повну загальну середню освіту» та інші), деякі формулювання (освітньо-професійні ступені, райво, перпедос тощо) потребують приведення у відповідність до понятійних норм. «Положення про загальноосвітній навчальний заклад», зазначене в програмі, втратило чинність відповідно до Постанови КМУ № 778 від 27 серпня 2010 року. Текст Програми вступного комплексного іспиту за фахом підготовки потребує загального редагування. Додаткових співбесід для вступників з неспорідненою попередньою освітою не передбачено.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У БДПУ розроблено нормативні документи, які регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. До них належать наступні: «Правила прийому для здобуття вищої освіти у БДПУ в 2020 р.» <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/06/Pravyla.pdf>; «Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ» <http://bdpu.org/public-information/organization-education/>; «Положення про академічну мобільність студентів БДПУ» <http://bdpu.org/position-of-education/academic-mobility/>; «Положення про порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти у БДПУ» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/pro-poriadok-ponovlenniaBDPU_2019_sayt.pdf). Правила є чіткими й зрозумілими, оприлюднені на сайті робить їх доступними для всіх учасників освітнього процесу. За час реалізації ОПП «Управління закладом освіти» випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було. У відповіді на питання 5 анкети «Якість освітнього процесу в університеті»: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSegaRaTEEg4dhMA6ZaiJlC7zozVHfoL9cgC56NwMgsQvSpP9w/viewform> серед слабких сторін факультету респонденти зазначають: «Практично відсутня можливість стажування за кордоном». Проте серед 73 опитаних осіб лише 3 – це здобувачі магістерського рівня, без зазначення назви ОП. Тому важко оцінити, наскільки це зауваження стосується даної ОПП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ», розділ 8 «Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті» <http://bdpu.org/public-information/organization-education/>. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими й зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час реалізації ОПП «Управління закладом освіти» необхідності застосування процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими й зрозумілими, щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на сайті БДПУ. 2. Вступне фахове випробування в цілому відповідає рівневі вхідних компетентностей, потрібних для навчання за даною освітньою програмою. 3. У БДПУ розроблено й впроваджено Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти. Вони є доступними для здобувачів. 4. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими й зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. У додатках до «Правил прийому для здобуття вищої освіти у БДПУ в 2020 році» ОПП «Управління закладом освіти» віднесена до різних галузей. Рекомендовано уніфікувати інформацію про ОПП на сайті БДПУ. 2. У Програмі вступного комплексного іспиту за фахом наявні недоліки, які потребують усунення. Рекомендовано оновити з використанням сучасної термінології та привести Програму вступного комплексного іспиту за фахом у відповідність до нормативних документів. 3. Попри доступність та зрозумілість механізмів визнання результатів, отриманих в інших закладах вищої освіти та в неформальній освіті, наразі за цією ОПП немає здобувачів, які мають подібний досвід. Рекомендовано активізувати роботу щодо популяризації серед здобувачів ОПП можливостей отримання неформальної освіти та відповідного визнання результатів навчання. 4. Рекомендовано активізувати процес залучення здобувачів вищої освіти до участі в програмах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Позитивні практики ОПП в контексті доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання полягають у наявності необхідної нормативної бази, її зрозумілості й доступності. Слабкі сторони полягають у неузгодженості інформації про ОПП на сайті БДПУ, відсутності здобувачів за ОПП, які беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності та неформальній освіті. Виявлені недоліки не є суттєвими, можуть бути усунені, тому експертна група дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання й викладання реалізуються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ» (розділ 4, п. 4.1) (<http://bdpu.org/publicinformation/organization-education/>). У Відомостях про самооцінювання описано, що під час навчання та викладання навчальних дисциплін використовуються різноманітні форми, методи та прийоми, які допомагають у досягненні заявлених в ОПП цілей та програмних результатів навчання з урахуванням студентоцентрованого підходу та принципу академічної свободи. Експертною групою було підтверджено, що програмні результати навчання досягаються під час використання традиційних та інноваційних форм і методів навчання, а саме: лекції із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація у Power Point), сторітелінг, робота в малих групах, відеоконференції, віртуальні лекції, консультації, пошукові завдання, навчальні дискусії, дослідження та інші (додаток 3 до Відомостей самооцінювання). Під час спілкування з науково-педагогічними працівниками, які забезпечують освітній процес за ОПП, експертною групою було встановлено, що вони своєчасно реагують на сучасні виклики й намагаються відобразити ці зміни в процесі

викладання за ОПП. Особистісно орієнтований підхід є основою організації освітньої діяльності, складовою частиною якого є студентоцентризм. Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти була встановлена їх обізнаність зі студентоцентричним підходом. Здобувачі вищої освіти зазначили, що навчальний матеріал подається цікаво та з використанням різноманітних методів навчання, а саме: дискусії, виконання індивідуальних завдань, використання різноманітних ігор, проблемно- та особистісно-орієнтовані технології навчання, навчання з використанням мережевих інструментів БДПУ для електронного навчання MOODLE (<http://edu.bdpu.org/>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертною групою було з'ясовано, що учасники освітнього процесу ознайомлені з інформацією щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання та критеріїв оцінювання. У відомостях про самооцінювання та зі слів здобувачів вищої освіти інформація про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання надається здобувачам на вступних лекціях з навчальних дисциплін за ОПП, на установній конференції, в робочих програмах на сторінці кафедри менеджменту та адміністрування (<http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/>) та силабусах дисциплін на освітній платформі MOODLE (<http://edu.bdpu.org/>). Викладачі систематично проводять анонімне опитування, більшість здобувачів вищої освіти схвально відгукуються про форми контролю та критерії оцінювання (<http://bdpu.org/questionnaire-gef/>). Загалом результати зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти показали, що вони мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, здобувати знання відповідно до потреб, маючи необхідний ступінь академічної свободи щодо висловлення власної думки під час занять тощо. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ» (<http://bdpu.org/public-information/organization-education/>) обов'язковою складовою освітнього процесу є навчально-методичне забезпечення дисциплін: навчальні матеріали; робочі програми; підручники та навчальні посібники; методичні матеріали до лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять, у тому числі в електронній формі; програма практики; навчально-методичні комплекси; засоби діагностики для поточного, семестрового контролю та підсумкової атестації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Встановлено, що інформація, подана у Відомостях про самооцінювання, відповідає дійсності, БДПУ забезпечує поєднання навчання й досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Здобувачі вищої освіти заохочуються до наукової діяльності кафедри, зокрема беруть участь у науковій роботі кафедри, факультету та університету, яку регламентує Положення про підрозділ наукової роботи студентів БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/POLOZHENNYA_pro_pidrozdil_sayt.pdf). Щороку здобувачі вищої освіти беруть участь у наукових конференціях, у т.ч. організованих кафедрою менеджменту та адміністрування, результатом яких є апробація результатів досліджень, що використовуються у кваліфікаційних роботах та публікуються у різних виданнях, зокрема в «Збірнику тез наукових доповідей студентів БДПУ» (<http://bdpu.org/zbirnik-tez/>). Під час зустрічі з академічним персоналом науково-педагогічні працівники підтвердили свою співпрацю зі здобувачами вищої освіти щодо участі у наукових заходах. При зустрічі зі здобувачами вищої освіти було зафіксовано, що тематика магістерських досліджень заздалегідь пропонується магістрам з наданням можливості вибору теми серед запропонованих, узгодження теми з науковим керівником з метою її уточнення.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Механізм оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі регулюється нормативними документами з організації освітнього процесу в БДПУ (Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (<http://bdpu.org/publicinformation/organization-education/>) та в Положенні про освітні програми Бердянського державного педагогічного університету (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OPP_BSPU_2019.pdf)). У відомостях про самооцінювання зазначено, що викладачі кафедри Василь Крижко, Сергій Немченко, Ольга Старокожко, Ірина Шумілова у 2018–2020 рр. проводили дослідження «Провідництво в освіті», результатом якого стало видання монографії: Генеза провідництва в освіті: Колективна монографія / За заг. ред. проф. І. Богданова. – К. : Освіта України, 2020 – 478 с. (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/presents/2020/333-organizations-20/3381-berdianskyi-derzhavnyipedahohichnyi-universytet>) та запровадження освітнього компоненту «Теорія провідництва в освіті» у ОПП «Управління закладом освіти». Під час інтерв'ю цей факт підтвердила доктор педагогічних наук, доцент Ірина Шумілова. Під час зустрічі було з'ясовано, що на оновлення змісту освіти вплинули набутий досвід під час проходження наукових стажувань в Україні і за кордоном (Польща), курсів підвищення кваліфікації, участь у проєктах, публікації результатів досліджень у журналах, що мають високий імпакт-фактор (Scopus) (<https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-3/191>). За словами гаранта ОПП, у робочих програмах доповнюється й оновлюється список літератури; передбачаються нові методи викладання: інтерактивні лекції, мультимедійні

презентації, використання Інтернет-ресурсу в умовах дистанційного навчання та інші. Проте, експертною групою було з'ясовано, що в деяких робочих програмах навчальних дисциплін і силабусах був застарілий список джерел (до 2014 р.), який виправлено в процесі дистанційної акредитації.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Формальні ознаки інтернаціоналізації репрезентовано у наукових звітах НПП. Науково-педагогічні працівники за ОПП мають досвід публікації наукових праць у журналах, що входять до наукометричних баз даних та досвід участі у міжнародних науково-комунікаційних заходах різного рівня. У відомостях про самооцінювання зазначено, що д. пед. н., доц. Надія Венцева брала участь у дослідженні «Rola nauki i edukacji w zrównoważonym rozwoju międzynarodowa konferencja naukowa (Wyższa Szkoła Techniczna w. Katowicachkatowice, 2020» (<http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/5240/document.pdf>). «Інтеграція в освіті як чинник сталого розвитку суспільства» (<http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/0a053ace5e49b7c92e0b35e5451ec13b.pdf>); к. пед. н., проф. Василь Крижко та д. пед. н., доц. Ірина Шумілова брали участь у міжнародному проєкті «Memory and History», результатом якого стало видання публікації: V. Kryzhko, I. Shumilova Vision of management`s guiding in education «To the 185th anniversary of honoring the memory of M.O. Korf» / The Eighth International Multidisciplinary Symposium of Memory Studies: Collective Memory and Emotions - Memory and History. URL : <http://ri-urbanhistory.org.ua/images/tituls/Posters%202019/Kryzhko,%20Shumilova.pdf>, матеріали якої використовуються при викладанні дисципліни «Теорія провідництва в освіті». Під час інтерв'ю з керівником міжнародного співробітництва Ігорем Лиманом було з'ясовано, що НПП беруть участь у міжнародних проєктах. У процесі інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти підтверджено факт, зазначений у відомостях про самооцінювання щодо участі Ганни Федіної в міжнародному грантовому проєкті, в рамках міжнародного співробітництва з німецькою організацією GIZ за програмою «Спеціальна ініціатива України» (2017–2018 рр. ЗЗСО № 11 м. Бердянськ) (<https://pro.berdiansk.biz/proekt-moja-shkola-berdjanskaja-obshheobrazovatel'naja-shkola-11/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Доступність інформації для студентів щодо цілей, програмних результатів навчання освітньої програми, структури й змісту дисциплін та форм контролю. 2. Застосування студентоцентрованого підходу до процесу навчання з боку викладачів, задоволеність здобувачів вищої освіти за ОПП рівнем викладання навчальних дисциплін, про що свідчать результати опитування. 3. Використання освітньої платформи MOODLE, яка допомагає ефективно координувати освітні процеси та сприяє дистанційному навчанню. 4. Наявність публікацій НПП (публікації у журналах, які індексуються у авторитетних міжнародних наукометричних базах Scopus тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Експертна група рекомендує вдосконалити процедуру перегляду та оновлення змісту освітніх компонентів у контексті відповідності навчальному плану. 2. Експертною групою було з'ясовано, що в деяких робочих програмах навчальних дисциплін і силабусах був застарілий список джерел (до 2014 р.), який було замінено на сучасний у процесі дистанційної акредитації. Рекомендовано періодично переглядати, своєчасно оновлювати та забезпечувати освітній процес на основі сучасних джерел інформації. 3. Активізувати процес залучення здобувачів вищої освіти до участі в програмах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У БДПУ в цілому процес навчання й викладання за ОПП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОПП, а саме: застосування студентоцентрованого підходу до процесу навчання науково-педагогічними працівниками, задоволеність здобувачів вищої освіти за ОПП рівнем викладання навчальних дисциплін, про що свідчать результати опитування. ОПП має значний рівень узгодженості за всіма підкритеріями. Виявлені недоліки (експертна група рекомендує вдосконалити процедуру внутрішнього аудиту змісту освітніх компонентів у контексті відповідності навчальному плану та їхнього своєчасного оновлення; активізувати процес залучення здобувачів вищої освіти до участі в програмах міжнародної академічної мобільності; експертною групою було з'ясовано, що в

деяких робочих програмах навчальних дисциплін і силабусах був застарілий список літератури (до 2014 р.), який було оновлено у процесі дистанційної акредитації) не є суттєвими, вони можуть бути враховані та усунуті в найближчий час. Вимоги щодо реалізації Критерію 4 реалізовано на достатньому рівні, що підтверджено вищезазначеними фактами.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Аналіз відомостей про самооцінювання, сайту БДПУ, інтерв'ювання учасників освітнього процесу під час дистанційної експертизи дозволив встановити, що загальні форми контрольних заходів та система оцінювання здобувачів вищої освіти визначені у Положенні про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/KOND_BSPU_2019.pdf), у робочих програмах та силабусах (освітня платформа MOODLE) (<http://edu.bdpu.org/>) у Положенні про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/KOND_BSPU_2019.pdf). Окремою формою контролю є атестація здобувачів, яка регламентується згідно Положення про випускні кваліфікаційні роботи студентів (магістрантів) (<http://bdpu.org/position-of-educationa/organization-of-educational-activities/>), Методичних вказівок до виконання кваліфікаційних робіт» освітнього ступеня магістр (<http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/>). Експертною групою з'ясовано, що у БДПУ впроваджено систему модульного контролю за накопичувальною стобальною шкалою. Таку інформацію було зафіксовано у робочих програмах, силабусах навчальних дисциплін, які є у відкритому доступі на сайті. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти експертами було встановлено, що здобувачі вищої освіти обізнані щодо критеріїв оцінювання та форм контрольних заходів. Інформування щодо критеріїв оцінювання та форм контрольних заходів проводиться викладачем на першому занятті кожного освітнього компонента (навчальної дисципліни, практики, тощо). Спілкування зі студентами (Ганна Федіна, Дмитро Кіосов) також засвідчило, що для більшості з них критерії оцінювання в цілому є чіткими та зрозумілими, а в разі виникнення запитань щодо оцінювання, здобувачі вищої освіти мають можливість звернутися до викладачів за додатковими роз'ясненнями.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 011 Освітні педагогічні науки, ОПП «Управління закладом освіти» відсутній. Експертною групою було з'ясовано, що підсумкова атестація випускників ОПП відбувається згідно з Положенням про випускні кваліфікаційні роботи студентів (магістрантів) БДПУ, які здобувають другий рівень вищої освіти у БДПУ (<http://bdpu.org/position-of-educationa/organization-of-educational-activities/>) та «Методичних рекомендацій до виконання кваліфікаційних робіт» (<http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/>). Під час розмови з гарантом ОП і аналізу звіту про самооцінювання з'ясовано, що випуску ще не було, а захист кваліфікаційних робіт за ОПП «Управління закладом освіти» не проводився.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що інформація в звіті про самооцінювання відповідає дійсності. Визначено, що правила проведення контрольних заходів регламентуються положеннями Про організацію освітнього процесу в БДПУ (<http://bdpu.org/public-information/organization-education/>) та Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Бердянському державному педагогічному університеті (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/pro-poryadok-stvorenniya-ta-orhanizatsiyu-roboty-Ekzamenatsiyanoi-komisiyi.pdf>). Дана інформація розміщена у відкритому доступі на сайті БДПУ та здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомитися з даними положеннями. Використання освітньої платформи MOODLE для проведення іспитів забезпечує прозорість та відкритість процедури оцінювання. Інтерв'ювання студентів (Ганна Федіна, Катерина Волощук) та представників студентського самоврядування (Микола Оверченко, Ярослав Горбаль) довело обізнаність здобувачів вищої освіти із правилами проведення контрольних заходів, порядком оскарження результатів контрольних заходів і врегулювання конфліктних ситуацій. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з механізмом оскарження результатів оцінювання. Скарг щодо необ'єктивності екзаменаторів та конфліктних ситуацій не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Експертною групою було з'ясовано, що дотримання академічної доброчесності (є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу) регулюється Положенням про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті (<http://bdpu.org/position-ofeducationa/organization-of-educational-activities/>). Положення визначає етичні принципи та правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання й наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень. Для перевірки монографій, посібників, статей, дисертацій, магістерських та курсових робіт на наявність плагіату використовується платформа StrikePlagiarism. У БДПУ з цією метою призначена відповідальна особа, яка забезпечує технічну перевірку магістерських робіт на плагіат. Здійснюються заходи щодо дотримання учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності: роз'яснювальні роботи з НПП та здобувачами вищої освіти ОПП щодо запобігання порушень академічної доброчесності, зокрема списування, плагіату, самоплагіату, фальсифікації; інформаційна робота викладачів зі студентами. Гуманітарно-економічний факультет разом із бібліотекою БДПУ проводить заходи із запобігання академічній недоброчесності (<http://us.bdpu.org/akademichna-dobrochesnist-v-osvitn-omu-prostori-bdpu.html>). Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування дало змогу оцінити їх обізнаність щодо питань академічної доброчесності та знання принципів академічної доброчесності. Найближчим часом очікується перевірка на плагіат кваліфікаційних робіт, які за цією ОПП захищатимуться вперше.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Наявність чіткої нормативної бази та політики БДПУ щодо критеріїв і форм оцінювання здобувачів вищої освіти.
2. Сприяння та допомога в перевірці наукових робіт здобувачів на наявність плагіату.
3. Якісний підхід до оцінювання здобувачів у контексті об'єктивності оцінювання їхніх знань та навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. З метою підвищення індивідуальної відповідальності за порушення академічної доброчесності рекомендовано підписання «Кодексу доброчесності» зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками за ОПП.
2. З метою формування культури якості в БДПУ рекомендовано продовжувати популяризувати академічну доброчесність серед учасників освітнього процесу. З точки зору експертної групи, популяризація академічної доброчесності позитивно вплине на розуміння здобувачами вищої освіти та іншими учасниками освітнього процесу політики БДПУ щодо формування культури якості.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Сильні сторони та позитивні практики (наявність чіткої нормативної бази та політики БДПУ щодо критеріїв і форм оцінювання здобувачів вищої освіти; сприяння та допомога в перевірці наукових робіт здобувачів на наявність плагіату; якісний підхід до оцінювання здобувачів у контексті об'єктивності оцінювання результатів навчання), що були виявлені в процесі дистанційної акредитації, відповідають достатньому рівню виконання вимог критерію. ОПП має значний рівень узгодженості за всіма підкритеріями. Водночас можна констатувати дещо формальний підхід до популяризації академічної доброчесності у БДПУ. Виявлені недоліки з урахуванням рекомендацій можуть сприяти успішній реалізації ОПП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення визначених відповідною ОПП цілей та програмних результатів навчання переважно забезпечують викладачі із належною академічною кваліфікацією. Експертною групою була проведена зустріч з академічним персоналом щодо забезпечення якісного процесу навчання та подальшого власного професійного розвитку. Науково-педагогічні працівники під час зустрічі з експертною групою, продемонстрували орієнтованість на досягнення результатів навчання за ОПП. Викладачі регулярно підвищують свою кваліфікацію, зокрема шляхом стажування у закордонних ЗВО. Так, Ірина Шумілова підвищувала кваліфікацію в Польщі (Katowice School of Technology, Poland Theme: «Innovative technologies in education» Certificate№31/9/2018, 31.09.2018 р.). Мають наукові публікації у наукових фахових виданнях (Василь Крижко Костянтин Баханов, Сергій Немченко, Ольга Старокожко, Ірина Шумілова), у зарубіжних журналах, що входять зокрема до наукометричних баз Scopus та Web of Science (Василь Крижко, Ольга Старокожко, Ірина Шумілова). Наприклад, Василь Крижко, Ольга Старокожко мають публікацію у журналі, що входить до наукометричних баз Scopus (Starokozhko O. N., Kryzhko V.V., Zhygyr V. I. The transversal character of polyparadigmatic educational space // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 2020, № 3, P.191-197 (<https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-3/191>)). НПП беруть участь у різних проєктах, експертизах тощо. Однак під час аналізу відомостей про самооцінювання ОПП було виявлено невідповідність професійної кваліфікації частини викладацького складу, яка забезпечує навчання та викладання на ОПП. Зустріч експертної групи зі здобувачами вищої освіти засвідчила їхню задоволеність методами навчання та рівнем професіоналізму викладачів ОПП. Серед побажань здобувачів вищої освіти було збільшення залучення практиків до проведення майстер-класів за ОПП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОПП регулюється Положенням про заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Бердянського державного педагогічного університету (<http://bdpu.org/position-of-educationa/teaching-staff/>). Під час відкритої зустрічі, зі слів Ігоря Лимана (керівник відділу міжнародного співробітництва) та Марини Вруцької (начальник відділу кадрів), процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і дає можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Перед обранням на Вченій раді університету або факультету на кафедрі відбувається ретельний розгляд відповідності кваліфікації претендента посаді та відповідній дисципліні ОПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Серед роботодавців що співпрацюють з кафедрою, є директор Бердянської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 7 Юрій Білай, директор Бердянської спеціалізованої школи I-III ступенів № 16 з поглибленим вивченням іноземних мов Бердянської міської ради Володимир Греб, завідувач відділу освіти Бердянської міської ради Володимир Липський, директорка Бердянської багатoproфільної гімназії № 2 Наталія Данилова, директор Центру дитячо-юнацької творчості Олег Балабан. На зустрічі з експертною групою, представники роботодавців засвідчили, що готові активніше долучатися до організації та реалізації освітнього процесу за ОПП. Зі слів гаранта ОПП, відбувається співпраця БДПУ з роботодавцями щодо працевлаштування випускників ОПП «Управління закладом освіти».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У відомостях про самооцінювання зазначено, що до викладання на ОПП «Управління закладом освіти» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» періодично залучається завідувачка методичним кабінетом Бердянського міського відділу освіти Наталя Скіртач, яка розкриває тематику забезпечення креативності в професійному зростанні керівників закладів освіти. Кандидат педагогічних наук, почесний доктор НАПН України, директор авторської школи Микола Гузик залучався до розкриття здобувачам другого рівня вищої освіти проблематики управлінських технологій мотивації успішного навчання в контексті компоненти ОПП «Теорія провідництва в освіті». Доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Української інженерно-педагогічної академії Галина Єльнікова проводила індивідуальні консультації здобувачів другого рівня вищої освіти на тему: «Теорія адаптивного управління закладом освіти». Проте, інформація зазначена у звіті про самооцінювання не знайшла підтвердження під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти. Потребує інтенсифікації діяльності щодо залучення професіоналів-практиків, експертів галузі й роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОПП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Внутрішньою системою забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ (<http://bdpu.org/position-of-educationa/terms/>) п. 1.5. визначено, що науково-педагогічні працівники університету мають можливості й стимули для професійного розвитку. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах. Так, викладачі кафедри менеджменту та адміністрування проходили стажування у вітчизняних (Василь Крижко, Сергій Немченко, Ірина Шумілова) та закордонних ЗВО (Надія Венцева, Ірина Шумілова), згідно з представленими сертифікатами. Під час зустрічі з керівництвом і менеджментом БДПУ було з'ясовано, що в університеті розпочав діяльність Центр викладацької майстерності (nc_tsybuliak@bdpu.org.ua) задля сприяння професійному розвитку та вдосконаленню викладацької майстерності НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет демонструє чітку й послідовну політику щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності. У наступних документах визначено систему заохочення викладачів, перелік доплат та надбавок, а також порядок надання винагород: додаток 4 до Колективного договору між роботодавцем та первинною профспілковою організацією БДПУ та у додатку 5 до Колективного договору між роботодавцем та первинною профспілковою організацією БДПУ (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80.pdf>).

За словами академічного персоналу й гаранта ОПП, у БДПУ діє система фінансової мотивації науково-педагогічних працівників (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2017/05/%D0%91%D0%94%D0%9F%D0%A3_%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf).

Дане питання обговорювалось на зустрічі з керівництвом БДПУ, на якій було з'ясовано, що крім матеріального заохочення в БДПУ існує ще система морального заохочення за внесок викладачів у підвищення рівня досконалості викладання (нагородження грамотами та подяками). Експертна група зазначає, що на офіційному сайті міститься інформація про участь БДПУ у міжнародних проектах Еразмус +, що відкриває можливості міжнародної академічної мобільності та розвитку професійної майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими й дозволяють забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму для викладання на ОПП. 2. Наявність стажування викладачів кафедри в інших ЗВО, зокрема закордонних. 3. Система заходів, що передбачає матеріальні та моральні заохочення для стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Не для всіх НПП професійна кваліфікація підтверджується наявністю науково-методичних робіт за напрямом освітніх компонентів, що викладаються. Рекомендуємо інтенсифікувати роботу в цьому напрямі. 2. Потребує подальшого розвитку процес залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до аудиторних занять, що є важливою складовою підвищення якості підготовки за ОПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У цілому якісний склад НПП, система професійного розвитку та матеріального стимулювання забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОПП. Рекомендуємо посилити залучення професіоналів-практиків до проведення лекційних і практичних занять. ОПП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої

освіти. З урахуванням рекомендацій ОПП може бути успішно реалізовано, а програмні результати навчання досягнуті.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група встановила, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОПП сприяють досягненню визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання. Навчальні аудиторії, що використовуються під час освітнього процесу за ОПП, мають технічне оснащення короткофокусними мультимедійними проекторами, сучасними комп'ютерами та інтерактивними дошками. Обладнано аудиторії для проведення практичних занять за ОПП та комп'ютерний клас. Зі слів проректора з науково-педагогічної діяльності БДПУ Ольги Гуренко, яка в межах програми візиту проводила екскурсію ЗВО в онлайн-режимі, придбано понад 100 сучасних комп'ютерів та одиниць програмного забезпечення. Інформацію щодо придбання останнім часом понад 100 одиниць сучасних комп'ютерів і програмного забезпечення, матеріального заохочення НПП підтвердив ректор БДПУ Ігор Богданов під час зустрічі в межах дистанційного акредитаційного візиту, що є свідченням достатнього фінансового забезпечення БДПУ. Інформація щодо фінансових ресурсів БДПУ знаходиться у вільному доступі на сайті (<http://bdpu.org/public-information/finansy/>). Бібліотека (<https://library.bdpu.org/>) має достатні для забезпечення освітнього процесу бібліотечні фонди, архів магістерських та кандидатських робіт. Є читальна зала. Поруч з читальною залою розташований медіа-центр, є фахівець, який проводить перевірку робіт на плагіат. Здобувачі вищої освіти мають можливість користуватися електронним каталогом бібліотеки (<https://library.bdpu.org/%Do%B5-katalog/>). Для реалізації освітнього процесу за ОПП використовуються приміщення компетентнісного центру, облаштованого за результатами міжнародного проекту. Навчально-методичні матеріали, розроблені викладачами за ОПП, розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/elearning-kaf-pedagogies-higher-school/>) та на освітній платформі MOODLE. За результатами інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти підтверджено інформацію, що навчально-методичне забезпечення ОПП сприяє досягненню визначених ОПП програмних результатів навчання. Вищезазначену інформацію також підтвердили НПП, які викладають за ОПП а також начальник навчального відділу Ольга Шубіна.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ЗВО забезпечується безоплатний та вільний доступ як науково-педагогічних працівників, так і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та викладання в межах ОПП. Здобувач вищої освіти за ОПП (Ганна Федіна) під час інтерв'ю підтвердила, що в головному корпусі ЗВО є можливість безоплатно користуватися інтернетом (Wi-Fi), комп'ютерними кабінетами, тренажерними залами тощо. Під час зустрічі зі студентами, котрі навчаються за ОПП, було встановлено, що вони користуються сайтом університету, сторінкою факультету та працюють на освітній платформі MOODLE. На сайті БДПУ представлений каталог із 70 вибіркових дисциплін і анотацій до них. Зі слів директора бібліотеки під час інтерв'ю з'ясовано, що до бібліотеки щороку надходить близько 600-700 примірників нових надходжень, передплачуються періодичні фахові видання. Зокрема, серед здобувачів вищої освіти за ОПП користуються попитом «Вища освіта України», «Вища школа», «Управління школою» тощо. Здобувачі вищої освіти мають можливість через локальну мережу ЗВО безоплатного доступу до джерел, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя й здоров'я здобувачів вищої освіти за ОПП, забезпечує задоволення їхніх потреб та інтересів, сприяє досягненню програмних результатів навчання. У результаті ознайомлення з матеріально-технічною базою та інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти за ОПП з'ясовано, що БДПУ створює безпечні умови для життя й здоров'я учасників освітнього процесу. У БДПУ проводяться опитування – зокрема, щодо задоволеності освітнім середовищем. За результатами інтерв'ю з представниками студентського самоврядування ЗВО, зі слів Олени Сорокіної з'ясовано, що проводяться анкетування щодо задоволення освітнім середовищем, задоволення інформаційним забезпеченням тощо. Результати анкетування щодо задоволення освітнім середовищем підтверджують отриману інформацію під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням, що більшість здобувачів задоволені освітнім середовищем, навчально-методичним забезпеченням освітнього процесу, комп'ютерним забезпеченням, безоплатним інтернетом в ЗВО, станом матеріально-технічної бази, технічно оснащеними навчальними аудиторіями із сучасними ремонтами та енергозберігаючими технологіями. У гуртожитку є бойлери. Приємно вразив факт, що запропоновані здобувачами вищої освіти ініціативи позитивно сприймаються й були реалізовані за фінансової підтримки з боку керівництва БДПУ. Зокрема, це стосувалося як ініціатив здобувачів вищої освіти до вдосконалення ОПП так і проведення

культурно-масових заходів, встановлення інсталяцій на території ЗВО тощо. Експертна група вважає, що налагоджений ефективний зворотній зв'язок з боку керівництва БДПУ мотивує здобувачів вищої освіти до лідерства, ініціативності, соціальної відповідальності та сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців в освітній галузі, а тому має взірцевий характер. Голова студентської ради Микола Оверченко під час інтерв'ю зазначив, що здобувачі вищої освіти проводять анонімне студентське опитування «Black Book», що містить значну кількість запитань – зокрема, щодо корупції, сексуальних домагань, володіння викладачів державною мовою тощо. Як доказ забезпечення безпеки освітнього середовища гарант ОПП надав копію журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці гуманітарно-економічного факультету кафедри менеджменту та адміністрування. У журналі зазначені прізвища, дати та підписи осіб, з якими проведено інструктаж. У приміщеннях ЗВО розміщені вогнегасники, відповідно до встановлених норм. Під час онлайн-екскурсії щодо ознайомлення з матеріально-технічною базою ЗВО, яку провела Ольга Гуренко, експертна група стала свідками проведення робіт щодо встановлення протипожежної сигналізації. В умовах карантинних обмежень на вході до ЗВО та гуртожитку встановлено безконтактні дезінфектори для рук, проводиться вимірювання температури.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП. За результатами інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти, студентським самоврядуванням, науково-педагогічними працівниками встановлено, що налагоджена взаємодія учасників освітнього процесу. Здобувач вищої освіти за ОПП Ганна Федіна відзначає якісну комунікацію з кураторами, які завжди готові прийти на допомогу при розв'язанні проблем здобувачів вищої освіти, Дмитро Кіосов зазначав серед переваг студентоцентричний підхід, базований на індивідуальних освітніх траєкторіях. Окрім розміщеної на сайті інформації, на факультеті й кафедрах є інформаційні дошки з необхідною актуальною інформацією. В умовах карантинних обмежень комунікація з викладачами здійснюється в основному в дистанційному форматі. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес за ОПП наповнили контентом освітнє програмне забезпечення MOODLE.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

БДПУ створює умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами шляхом встановлення пандусів (<http://bdpu.org/public-information/umovy-dostupnosti-zakladu-osvity-dlia/>) і спеціальним обладнанням санвузлів. На освітній програмі «Управління закладом освіти» на даний час не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка й зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка доступна для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОПП. Вищезазначена політика регулюється Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Бердянського державного педагогічного університету (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2019/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BD.pdf), Положенням про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією у Бердянському державному педагогічному університеті (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/Duskrimin_BSPU_2020.pdf). Експертна група констатує, що за результатами інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти за ОПП та зі студентським самоврядуванням ЗВО учасники зазначали, що не стикалися в БДПУ з корупційними та дискримінаційними проявами і їм не відомі факти сексуальних домагань.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Безоплатний доступ учасників освітнього процесу до інфраструктури, інформаційних ресурсів, інтернету (Wi-Fi).
2. Активне та ініціативне студентське самоврядування.
3. Зворотний зв'язок, мотивуюча підтримка, втілення ідей здобувачів вищої освіти з боку керівництва ЗВО.
4. Безпечне освітнє середовище для учасників освітнього процесу.
5. Каталог вибірових дисциплін і анотацій до них, представлений на сайті БДПУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Відповідає критерію 7. Відповідність критерію обґрунтовується належним фінансовим, матеріально-технічним забезпеченням, безоплатним вільним доступом до інфраструктури та інформаційних ресурсів. У БДПУ створено безпечне освітнє середовище для учасників освітнього процесу, існує чітка, зрозуміла й прозора політика та процедури розв'язання проблемних ситуацій. Представлений на сайті каталог вибіркового дисциплін і анотацій до них дозволяє здобувачам вищої освіти формувати індивідуальні освітні траєкторії та може вважатися кращою практикою БДПУ. Експертна група вважає, що налагоджений ефективний зворотній зв'язок з боку керівництва БДПУ мотивує здобувачів вищої освіти за ОПП до лідерства, ініціативності, соціальної відповідальності та сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців в освітній галузі, а тому має взірцевий характер і заслуговує найвищої оцінки.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У БДПУ розроблена низка нормативних документів, які регулюють процедури всіх етапів становлення освітніх програм. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОПП відбувається відповідно до чинних: Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf; Положення про освітні програми Бердянського державного педагогічного університету http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OPP_BSPU_2019.pdf; Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету <http://bdpu.org/position-of-educationa/terms/>. Перегляд ОПП відбувається раз на рік на засіданні кафедри за участю стейкхолдерів. Усі пропозиції і рекомендації мають практичну реалізацію. На кафедрі створено робочу групу щодо моніторингу та оновлення ОПП «Управління закладом освіти» (Протокол засідання кафедри менеджменту та адміністрування від 28.01.2019 р. № 5). Зауваження і пропозиції, отримані від стейкхолдерів шляхом анкетування й усних обговорень (Круглі столи Комітету роботодавців при кафедрі менеджменту та адміністрування та інші) є підставою для внесення змін, які проходять процедуру схвалення Методичною радою і затвердження Вченою радою БДПУ. Зміни до ОПП 2019 р. і схвалення ОПП 2020 р. затверджені Рішенням Вченої рад БДПУ (Протокол Вченої ради університету від 25 червня 2020 р. № 9/1. Рішення № 9/3.1: <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/07/Про-ВхуТРiНiо-СНсТеМу-заоезНеYeННА-АКОСТi-ОСВiТН-3100уBAYiB-BHWOi.pdf>). На сайті оприлюднені дві ОПП: 2019 р. і 2020 р. <http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy-druho-ho-mahisters-koho-rivnia-vyshchoi-osvity/>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У БДПУ використовується практика регулярного опитування здобувачів вищої освіти, яке здійснюється двічі на рік. На сайті оприлюднені форми анкет: «Анкета випускника» <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScqJ6RED3qHyXEht88Y719p705eC571T-zmdwb4dwg6tk6fSg/viewform>; «Якість освітнього процесу в університеті»: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSegaRaTEEg4dhMA6ZaiJc7zozVHfoL9cgC56NwMgsQvSpP9w/viewform>; «Дисципліна очима студентів»: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSevBZh_ywZKPGyG51a1ZpvQmpuIFj5Ye05y7Q_3odoxBOGnXg/viewform. Опитування проводиться за допомогою гугл-форм. За результатами відповіді здобувачів на запитання анкети «Дисципліна очима студентів» гуманітарно-економічного факультету (назва ОП не вказана) зазначено позиції стосовно двох ОК: ЗП 01 Філософія освіти та ЗП 03 Менеджмент в освіті. В опитуванні за допомогою анкети «Якість освітнього процесу в університеті» взяли участь 22 респонденти, з них 3 навчаються на магістерському рівні (назва

ОП не вказана). Під час зустрічі зі здобувачами Ганна Федіна підтвердила свою пропозицію про долучення до ОПП «Інноваційні технології в освіті». Дмитро Кіосов та Ганна Федіна також ініціювали введення освітніх компонентів «Провідництво в освіті» та «Управлінська деонтологія». Здобувачі впевнено відповідали про їх можливість впливу на зміни до ОПП. Встановлено, що до уваги беруться результати анонімного опитування здобувачів щодо заявлених цілей, освітніх компонентів і результатів навчання під час перегляду ОПП. Прикладом залучення здобувачів до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів є Дмитро Кіосов, який є здобувачем за ОПП «Управління закладом освіти», її співрозробником, а також членом методичної ради БДПУ. ОПП «Управління закладом освіти» 2020 р. порівняно з 2019 р. зазнала змін як у обов'язкових, так і в переліку вибірових компонентів: <http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy-druhoho-mahisters-koho-rivnia-vyshchoi-osvity/>.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі із роботодавцями підтверджений факт їх обізнаності щодо можливих змін у ОПП, проведення круглих столів тощо. При кафедрі адміністрування та менеджменту створено Комітет роботодавців ОПП «Управління закладом освіти». Його члени були на зустрічі із роботодавцями: Володимир Липський – завідувач відділу освіти Бердянської міської ради, Наталя Данилова – директорка Бердянської багатoproфільної гімназії № 2, Володимир Греб – директор Бердянської спеціалізованої школи I – III ступенів № 16 з поглибленим вивченням іноземних мов Бердянської міської ради, Юрій Білай – кандидат історичних наук, директор Бердянської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 7, Олег Балабан – директор Центру дитячо-юнацької творчості.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Незважаючи на те, що акредитація ОПП є первинною, практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників минулих років є досить поширеною, оскільки підготовка керівників закладів освіти розпочалася у БДПУ з 2006 р. (специфічні категорії 8.000009 «Управління навчальним закладом», з 2015 р. спеціальність 8.18010020 «Управління навчальним закладом» <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/OP-Upravlinnia-zakladom-osvity.-011-Osvitni-pedahohichni-nauky-.pdf>). Під час зустрічі з роботодавцями було встановлено, що всі вони є випускниками кафедри попередніх років та активними учасниками Комітету роботодавців. Кафедра пишається випускниками, рекомендованими до вступу в аспірантуру (Любов Кондратенко). Тісний зв'язок випускників з університетом, факультетом, викладачами і здобувачами активно підтримується.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На сайті БДПУ оприлюднено: Внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету <http://bdpu.org/position-of-education/terms/> і схему, що її ілюструє: <http://bdpu.org/public-information/quality-education/>. Інструментом щодо забезпечення моніторингу якості освіти, є анкетування здобувачів за допомогою опитування «Якість освітнього процесу в університеті» <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSegaRaTEEg4dhMA6ZaiJlC7zoZVHfoL9cgC56NwMgsQvSpP9w/viewform>. Результати зустрічей з академічним персоналом, здобувачами освіти, роботодавцями дають підстави підтвердити обговорення ОПП та освітньої діяльності з її реалізації в усній формі. У структурі навчального відділу створено сектор якості освіти. Його склад і основні завдання на сайті не оприлюднено. Під час зустрічі представник сектору якості освіти Валентина Медведенко зазначила, що опитування студентів відбувається двічі на рік перед сесією за допомогою анкети «Якість освітнього процесу». Ігор Лиман, керівник відділу міжнародного співробітництва, зазначив, що в БДПУ опитування проводяться з 2016 р. та актуалізовані в результаті участі БДПУ в проєкті QUARRE. Керівник навчального відділу Ольга Шубіна уточнила, що в університеті розпочали підготовку до проведення опитувань ще з 2007 р. За час впровадження документально зафіксованих недоліків в ОПП та/або освітній діяльності з її реалізації у процесі здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості не було. Результати моніторингу якості освіти оприлюднені на сайті: <http://bdpu.org/sekto-r-iakosti-osvity/results-monitoring-quality-education/>. Результати опитувань стосовно цієї ОПП не виокремлені.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної освітньої програми є первинною, тому результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутні. За словами Ігоря Лимана, зауваження та пропозиції з акредитацій інших освітніх програм обговорюються на засіданні методичної ради і, таким чином, ураховуються під час удосконалення інших ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Відомості, надані в звіті про самооцінювання, аналіз нормативно-правової бази БДПУ, а також результати зустрічей з академічною спільнотою, дають підстави стверджувати, що формування культури якості є одним із пріоритетних напрямів діяльності університету. Науково-педагогічні працівники БДПУ беруть активну участь у низці міжнародних проєктів, зокрема, ERASMUS + (QUARRE) та інших. Ігор Лиман був координатором від БДПУ у проєкті QUARRE. Проректор з науково-педагогічної діяльності Ольга Гуренко, учасниця кількох міжнародних проєктів, використала досвід організації педагогічних студій у Варшавському університеті, досвід, отриманий у проєкті з підтримки педагогічних закладів України (Університет Масарика, м. Брно, Чехія) і впровадила в освітній процес БДПУ Центр викладацької майстерності, курс навчання в якому розрахований на 6 кредитів. Це теж стане чинником підтримки і розвитку культури академічної якості БДПУ. Учасники зустрічей з адміністрацією і академічним персоналом засвідчили позитивний вплив участі НПП у міжнародних проєктах у контексті формування культури якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньо-професійної програми відбувається відповідно до нормативних документів БДПУ. ОПП «Управління закладом освіти» переглядається і оновлюється на підставі опитувань, виявлених недоліків і рекомендацій стейкхолдерів, зокрема, здобувачів вищої освіти. 2. Студенти долучаються до перегляду ОПП шляхом активної участі в опитуваннях, членству в дорадчих органах БДПУ. 3. Роботодавці мають орган – Комітет роботодавців, створений за участі випускників кафедри, що дозволяє фіксувати їх пропозиції щодо удосконалення освітньої діяльності за ОПП. 4. У БДПУ здійснюється системна робота з формування культури якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. На сайті БДПУ оприлюднено узагальнені результати опитувань, які не дозволяють з'ясувати особливості освітнього процесу, пов'язані з ОПП «Управління закладом освіти». Рекомендовано представляти результати опитувань здобувачів вищої освіти у розрізі конкретних ОПП. 2. Роботодавці беруть участь в усному обговоренні питань розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, однак це не підтверджено документально. Рекомендовано розширити практику опитувань, залучивши в статусі респондентів роботодавців і випускників ОПП, пропозиції щодо вдосконалення ОПП фіксувати документально. 3. На сайті оприлюднено графічні результати деяких опитувань. Усереднення і узагальнення результатів за факультетами є неінформативним з точки зору моніторингу конкретної ОПП. Деякі результати були надані експертній групі за запитом у формі таблиць Excel. Рекомендовано додати аналітичні звіти до графічних результатів опитування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на описані сильні сторони (створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти) та позитивні практики (регулярне опитування здобувачів вищої освіти, наявність сектору якості освіти), наявність слабких сторін (документальне підтвердження участі роботодавців у процесах розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, аналітичні звіти щодо проведених опитувань), що можуть бути усунені, експертна група дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 8 за рівнем «В».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У БДПУ визначені правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, зокрема на сайті розміщено Статут Бердянського державного педагогічного університету (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2018/03/Statut.pdf>), Стратегію розвитку БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2017/05/%D0%91%D0%94%D0%9F%D0%A3_%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf), Положення про організацію освітнього процесу (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf), Положення про внутрішню систему забезпечення якості (<http://bdpu.org/public-information/quality-education/>), Положення про опитування науково-педагогічних працівників, співробітників, здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців щодо якості освіти в Бердянському державному педагогічному університеті (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/07/opytuvannya_BDPU.pdf), Положення про студентське самоврядування (<http://bdpu.org/student-government/position-sr/>), Положення про кафедру (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/kafedra_2019.pdf). На головній сторінці ЗВО є посилання на інформацію, що підлягає оприлюдненню (<http://bdpu.org/public-information/>). Під час інтерв'ю зі студентським самоврядуванням Олена Сорокіна підтвердила зрозумілість і прозорість правил і процедур, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками підтверджено факт, що проект ОПП в березні 2019 р. оприлюднено на сайті БДПУ. Усі учасники освітнього процесу мали можливість ознайомитися з проектом ОПП і подати свої пропозиції. Представник науково-педагогічних працівників Олена Авдеева під час інтерв'ю підтвердила інформацію щодо розміщення проекту ОПП на сайті БДПУ та існування певного алгоритму затвердження ОПП. Здобувачі вищої освіти (Ганна Федіна, Дмитро Кіосов) теж підтвердили факт розміщення проекту ОПП на сайті БДПУ і зазначили, що вносили пропозиції до ОПП в усній формі й стосувалися надані пропозиції переліку вибіркового дисциплін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

БДПУ оприлюднює на офіційному веб-сайті інформацію про ОПП. На сторінці кафедри менеджменту та адміністрування розміщено ОПП «Управління закладом освіти» другого магістерського рівня вищої освіти 2019 р. (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/Osvitnia-prohrama-011_-2019.pdf) та ОПП «Управління закладом освіти» другого магістерського рівня вищої освіти 2020 р. (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/Osvitnia-prohrama-011-mahistr-2020.pdf>). У розділі «Освітньо-професійні програми Магістр 2019» (<http://bdpu.org/opp/magistr/oppm-2019/>) є реєстр магістерських ОПП 2019. Відповідно до цього реєстру, ОПП «Управління закладом освіти» віднесено до спеціальності 073 Менеджмент, але під час організаційної зустрічі з керівництвом БДПУ гарант ОПП Василь Крижко уточнив, що вона подана на акредитацію за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Метою ОПП є «...підготовка компетентних і конкурентоспроможних фахівців у галузі менеджменту освіти...». Своєчасне оприлюднення на сайті БДПУ інформації щодо ОПП, у тому числі проекту ОПП в березні 2019 р. підтверджено в процесі інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти та словами Олени Авдеевої, представником НПП. Під час інтерв'ю з роботодавцями Олег Балабан, директор центру дитячої та юнацької творчості м. Бердянська, запропонував в умовах діючих карантинних обмежень розмішувати на сайті БДПУ відеоресурси, необхідні для реалізації ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Інформативність та доступність необхідної за ОПП інформації розміщеної на сайті БДПУ для усіх стейкхолдерів. 2. Права і обов'язки учасників освітнього процесу регулюються визначеними правилами та процедурами, розміщеними на сайті БДПУ. 3. Висвітлюється інформація щодо ОПП, її компонентів, розміщено силабуси дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. З точки зору експертної групи, структура сайту БДПУ є дещо нелогічною, що ускладнює пошук необхідної інформації. Рекомендовано на головній сторінці розмістити профіль БДПУ (місію, візію, стратегію розвитку тощо), доопрацювати англomовну версію сайту БДПУ. 2. На сайті БДПУ у різних розділах міститься суперечлива інформація щодо спеціальності ОПП «Управління закладом освіти». Зокрема, на сторінці гуманітарно-економічного факультету та в реєстрі магістерських ОПП 2019 р. немає серед переліку магістерських програм ОПП «Управління закладом освіти» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, натомість є 073 Менеджмент. Спеціалізація: управління навчальним закладом. Рекомендовано уніфікувати інформацію щодо спеціальності ОПП «Управління закладом освіти» на різних сторінках сайту. 3. Рекомендовано в умовах діючих карантинних обмежень розмішувати на сайті БДПУ відеореурси, необхідні для реалізації ОПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Експертна група відзначає достатню інформативність та доступність необхідної за ОПП інформації, розміщеної на сайті БДПУ для усіх стейкхолдерів. На сайті БДПУ висвітлюється необхідна інформація щодо ОПП, її компонентів, розміщено силабуси дисциплін тощо. Права й обов'язки учасників освітнього процесу регулюються визначеними правилами та процедурами, розміщеними на сайті БДПУ. Дотримуються принципи прозорості та публічності. Враховуючи, що сайт БДПУ постійно оновлюється й удосконалюється, виявлені недоліки й слабкі сторони є несуттєвими і можуть бути усунуті в стислі терміни.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Вважаємо за потрібне відзначити значний потенціал розвитку, який був продемонстрований академічною спільнотою Бердянського державного педагогічного університету. Університет з гідністю приймає виклики часу та обставин і справляється з ними, покращує свою конкурентоздатність, демонструє готовність впевненого руху. Складнощі, що виявились під час акредитації освітньо-професійної програми «Управління закладом освіти», на нашу думку, пов'язані із її міждисциплінарним характером, що обумовлює необхідність урахування предметних областей двох спеціальностей, а саме: 011 Освітні, педагогічні науки та 073 Менеджмент, і перебудови ОПП в контексті заявленої спеціальності з фокусом на освітні, педагогічні науки.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E

Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Слюсаренко Олена Миколаївна

Члени експертної групи

Кузнєцова Неля Вікторівна

Колеснік Катерина Анатоліївна